

Javni sklad malega gospodarstva Goriške
Trg Edvarda Kardelja 1
5000 Nova gorica

Številka: 442-4/2023/15

Datum: 28. 8. 2023

Zadeva: Mnenje o skladnosti sheme državne pomoči »Finančne spodbude JSMGG po skupinski izjemi v kmetijstvu« (št. prigrasitve: KSI-013-5628849-2023)

Na podlagi 27. člena Zakona o kmetijstvu (ZKme-1) (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23), 2. člena Uredbe o posredovanju vsebine in poročanju podatkov o državnih pomočeh s področja kmetijstva in ribištva (Uradni list RS, št. 74/04) in 7. člena Pravilnika o načinu posredovanja podatkov in poročanju o državnih pomočeh s področja kmetijstva in ribištva (Uradni list RS, št. 106/04; v nadaljnjem besedilu: pravilnik o državnih pomočeh) Komisija za nadzor nad državnimi pomočmi s področja kmetijstva in ribištva (v nadaljnjem besedilu: komisija)

izdaja naslednje

MNENJE O SKLADNOSTI

Shema državne pomoči, ki temelji na predlogu splošnih pogojev poslovanja Javnega sklada malega gospodarstva Goriške po skupinski izjemi v kmetijstvu z dne 28. 8. 2023 (v nadaljnjem besedilu: predlog splošnih pogojev) v skupnem znesku 6.000.000 EUR za obdobje od začetka veljavnosti pravilnika do 30. 6. 2030 predstavlja državno pomoč, ki izpolnjuje pogoje iz Uredbe Komisije (EU) št. 2022/2472 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/2472/EU).

Obrazložitev:

Postopek prigrasitve

Javni sklad malega gospodarstva Goriške (v nadaljnjem besedilu: prigrasitelj) je 4. 7. 2023 predložil in 28. 8. 2023 nazadnje dopolnil vlogo za prigrasitev sheme državne pomoči »Finančne spodbude JSMGG po skupinski izjemi v kmetijstvu«. Komisija je sprejela mnenje o skladnosti predložene sheme pomoči na svoji seji št. 8-2023 dne 22. 8. 2023.

Pravna podlaga sheme

Pravna podlaga zadevne sheme državne pomoči je predlog splošnih pogojev.

Vsebina sheme pomoči

V okviru zadevne sheme državne pomoči namerava priglasiatelj upravičencem dodeliti pomoč za naložbe na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (ukrep 1), ki se deli na naslednja podukrepa:

- podukrep 1.1: posodabljanje kmetijskih gospodarstev,
- podukrep 1.2: urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Predvideno število prejemnikov pomoči v obliki dotacije je med 101 in 500.

Zadevna shema državne pomoči se izvaja na območju občin ustanoviteljic priglasiatelja od začetka veljavnosti pravilnika do 30. 6. 2030.

Komisija je ugotovila, da zadevna shema pomoči vsebuje elemente državne pomoči, saj predstavlja dodeljevanje sredstev iz javnih virov, selektivno je namenjena specifičnim upravičencem za pokritje stroškov, ki bi jih v normalnih okoliščinah krili sami. Posledično pomoč države utruje položaj upravičencev glede na njihove konkurente v EU in lahko izkrivlja konkurenco.

Presoja skladnosti

Komisija je presojala skladnost zadevne sheme državne pomoči z Uredbo 2022/2472/EU.

Upravičenci in pogoji dodelitve pomoči

V skladu s 7. členom predloga splošnih pogojev so upravičenci do pomoči pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo merila iz priloge I Uredbe 2022/2472/EU ter se ukvarjajo s primarno kmetijsko proizvodnjo in so vpisane v register kmetijskih gospodarstev; primarno kmetijsko proizvodnjo in večino kmetijskih površin imajo na območju občin ustanoviteljic priglasiatelja, prav tam se mora izvajati tudi naložba oziroma dejavnost, ki je predmet pomoči.

Do pomoči niso upravičena podjetja:

- ki so v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči;
- ki nimajo v celoti izpolnjenih vseh finančnih obveznosti do priglasiatelja;
- ki nimajo poravnanih davčnih obveznosti do Republike Slovenije;
- ki so v preteklem obdobju že dobili posojila in niso izpolnili finančnih obveznosti do priglasiatelja;
- ki so v več kot 25-odstotni javni lasti.

Pri podukrepu 1.1 so v skladu s tretjim odstavkom 12. člena predloga splošnih pogojev določeni naslednji pogoji:

- predložitev ustreznega dovoljenja za izvedbo investicije, če je s predpisi s področja gradnje objektov to potrebno;
- predložitev ponudbe oziroma predračuna za načrtovano naložbo;
- predložitev mnenja o upravičenosti in ekonomičnosti investicije, ki ga pripravi pristojna strokovna služba;
- opravljena presoja in pridobljeno soglasje za naložbeni projekt, v zvezi s katerim mora biti opravljena presoja vplivov na okolje na podlagi Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (kodificirano besedilo) (UL L št. 26 z dne 28. 1. 2012, str. 1), zadnjič spremenjene z Direktivo 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L št. 124 z dne 25. 4. 2014, str. 1).

Pri podukrepu 1.2 so v skladu s tretjim odstavkom 13. člena predloga splošnih pogojev določeni naslednji pogoji:

- predložitev ustreznih dovoljenj v skladu s predpisi, ki urejajo področje;
- predložitev ponudb oziroma predračuna stroškov, za katere se uveljavlja pomoč;
- predložitev kopije katastrskega načrta in programa del, ki ga pripravi pristojna strokovna služba, kadar je predmet podpore ureditev kmetijskih zemljišč ali nezahtevna agromelioracija;

- predložitev dovoljenja lastnika zemljišča za izvedbo naložbe v primeru zakupa zemljišča;
- predložitev terminskega plana izvedbe ureditve z datumom zaključka.

Komisija je ugotovila, da opredelitev upravičencev in pogoji za dodelitev pomoči iz zadevne sheme pomoči niso v neskladju z Uredbo 2022/2472/EU.

Upravičeni stroški in intenzivnost pomoči

Upravičeni stroški in najvišja intenzivnost pomoči je v zadevni shemi pomoči predvidena za vsak podukrep posebej.

Pomoč v okviru podukrepov 1.1 in 1.2 se v skladu s četrnim odstavkom 11. člena predloga splošnih pogojev ne dodeli za:

- nakup plačilnih pravic;
- nakup in zasaditev letnih rastlin;
- dela v zvezi z odvodnjavanjem;
- nakup živali;
- ožičenje ali polaganje kablov za podatkovna omrežja zunaj zasebne lastnine;
- samostojen nakup kmetijskih zemljišč;
- naložbe za skladnost s standardi Unije, z izjemo pomoči, dodeljene mladim kmetom v 24 mesecih od začetka njihovega delovanja;
- obratna sredstva.

V skladu z drugim odstavkom 12. člena predloga splošnih pogojev se pomoč v okviru podukrepa 1.1 dodeli za naslednje upravičene stroške:

- stroški gradnje, nakupa ali izboljšanja nepremičnin na kmetijskem gospodarstvu;
- stroški nakupa strojev in opreme do tržne vrednosti sredstva;
- stroški honorarjev arhitektov, inženirjev in svetovalcev, povezani z izdelavo projektne dokumentacije za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije;
- strošek nakupa in montaže rastlinjaka;
- nakup in vzpostavitev zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (npr. protitočne mreže itd.);
- vzpostavitev in obnova trajnih nasadov.

V skladu z drugim odstavkom 13. člena predloga splošnih pogojev se pomoč v okviru podukrepa 1.2 dodeli za naslednje upravičene stroške:

- stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki);
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije;
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev zemljišč in pašnikov;
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Intenzivnost pomoči pri podukrepih 1.1 in 1.2 znaša do 65 % upravičenih stroškov.

Komisija je ugotovila, da opredelitev upravičencev in pogoji za dodelitev pomoči iz zadevne sheme pomoči niso v neskladju z Uredbo 2022/2472/EU.

Preglednost pomoči

V skladu s 3. členom predloga splošnih pogojev, se sredstva po zadevni shemi pomoči dodelijo kot posojila, jamstva in nepovratna sredstva. V skladu s sedmim in osmim odstavkom 9. člena predloga splošnih pogojev bruto ekvivalent pomoči se ob dodelitvi posojila določi s pomočjo veljavne referenčne mere, od dodelitvi jamstva pa s pomočjo premij varnega pristana.

Komisija je ugotovila, da je pomoč po zadevni shemi pregledna, kar pomeni, da gre za pomoč, pri kateri je mogoče vnaprej natančno izračunati bruto ekvivalent podpore. S tem shema pomoči izpolnjuje pogoj iz 5. člena Uredbe 2022/2472/EU.

Spodbujevalni učinek

V skladu z 8. členom predloga splošnih pogojev se pomoč v okviru zadevne sheme pomoči dodeli, če ima spodbujevalni učinek. Pomoč ima spodbujevalni učinek, če je vloga za pomoč predložena pred začetkom izvajanja projekta oziroma dejavnosti.

Komisija je ugotovila, da je s tem izpolnjen pogoj iz 6. člena Uredbe 2022/2472/EU.

Seštevanje (kumulacija) pomoči

Predlog pravilnika v 9. členu opredeljuje pogoje glede združevanja pomoči.

Pomoč v okviru zadevne sheme pomoči se lahko združuje z vsako drugo državno pomočjo zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se v celoti ali deloma prekrivajo samo, če se s takim združevanjem ne preseže največje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za zadevno pomoč v skladu z Uredbo 2022/2472/EU.

Pomoč v okviru zadevne sheme pomoči se ne združuje s plačili iz drugega odstavka 145. člena in 146. člena Uredbe (EU) št. 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrt SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str.1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/813 z dne 8. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta glede dodeljenih sredstev držav članic za neposredna plačila in letne razdelitve podpore Unije in razvoj podeželja po državah članicah (UL L št. 102 z dne 17. 4. 2023, str. 1), v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s takim združevanjem presežena največja intenzivnost pomoči ali najvišji znesek pomoči, ki sta določena v Uredbi 2022/2472/EU.

Pomoč v okviru zadevne sheme pomoči se ne združuje s pomočjo *de minimis* v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s takim združevanjem presežena največja intenzivnost pomoči ali najvišji znesek pomoči, ki sta določena v Uredbi 2022/2472/EU.

Komisija je ugotovila, da te določbe niso v neskladju z 8. členom Uredbe 2022/2472/EU.

Trajanje sheme pomoči

Trajanje zadevne sheme pomoči zajema obdobje od začetka veljavnosti splošnih pogojev do 30. 6. 2030.

Komisija je ugotovila, da trajanje zadevne sheme pomoči ni v neskladju z Uredbo 2022/2472/EU.

Proračun sheme

Skupni predviden proračun v okviru zadevne sheme državne pomoči za celotno obdobje trajanja sheme znaša 6.000.000 EUR.

Objava informacij in spremljanje izvajanja sheme

V 26. členu predloga splošnih pogojev je določeno, da priglasitelj vodi natančne evidence z informacijami o dodeljenih pomočeh in dokazili o izpolnjevanju pogojev 10 let od dneva, ko je bila dodeljena zadnja posamična državna pomoč v okviru zadevne sheme pomoči.

Komisija je ugotovila, da je s tem izpolnjen pogoj o spremljanju izvajanja sheme in hrambi dokumentacije iz 13. člena Uredbe 2022/2472/EU.

Skladnost sheme s pravili o državnih pomočeh

Zadevna shema pomoči izpolnjuje pogoje iz Uredbe 2022/2472/EU. Pravna podlaga za zadevno shemo pomoči vsebuje sklic na slednjo uredbo z navedbo njenega naslova in sklica na objavo v Uradnem listu Evropske unije. S tem so izpolnjeni pogoji za izvzetje zadevne sheme pomoči iz obveznosti priglasitve Evropski komisiji.

Ostale določbe

Priglasitelj je dolžan poročati pristojnemu organu o dodeljenih državnih pomočeh v skladu s pravilnikom o državnih pomočeh in Uredbo 2022/2472/EU.

Vsako spremembo sheme pomoči je priglasitelj dolžan predložiti pristojnemu organu. Do izdaje mnenja o skladnosti spremembe sheme pomoči je njeno izvajanje zadržano in prepovedano.

Na podlagi ugotovitev, podanih v tej obrazložitvi, je komisija odločila, kot je navedeno v izreku.

Ivana Erjavec
predsednica komisije

Poslati:

- naslovnik, jsmgg@nova-gorica.si, po e-pošti,
- mag. Iris Podobnik, iris.podobnik@nova-gorica.si, po e-pošti.